

Model Question Paper

I Sem B.Com. Examination

LANGUAGE – SANSKRIT 1

Raghuvamsham I Canto, Grammar and Comprehension

Time: 2hrs

Max. Marks: 60

Instructions: 1) Answer in Sanskrit / Kannada / English

2) Answer Q.Nos I, V and IV in Sanskrit only

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत । 1x10 =10

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer.

1. कविकुलगुरुः कः ?

अ) भासः आ) वाल्मीकिः इ) कालिदासः ई) इन्द्रः

2. कति विधानि दृश्यकाव्यानि सन्ति ?

अ) चत्वारि आ) पञ्च इ) त्रीणि ई) षट्

3. रघुवंशस्य कर्ता कः ?

अ) वाल्मीकिः आ) कालिदासः इ) शौनकः ई) व्यासः

4. महीक्षितामादयः कः ?

अ) युधिष्ठिरः आ) नकुलः इ) मनुः ई) अर्जुनः

5. सहस्रगुणमुत्स्रष्टुं रसः केन आदत्ते ?

अ) चन्द्रेण आ) सूर्येण इ) वायुना ई) यक्षेण

6. हेमनः विशुद्धिः कस्मिन् परीक्ष्यते ?

अ) अग्नौ आ) वारिणि इ) वायौ ई) आकाशे

7. इन्दुः कस्मिन् प्रसूतः ?

अ) आकाशे आ) वायौ इ) क्षीरनिधौ ई) अग्नौ

8. छन्दसामादयः कः ?

अ) भीमः आ) प्रणवः इ) अर्जुनः ई) नकुलः

9. रेजेन्दुः कः ?

अ) भीमः आ) अर्जुनः इ) नकुलः ई) दिलीपः

10. दिलीपस्य पत्नी का ?

अ) पार्वती आ) सुदक्षिणा इ) गौरी ई) गान्धारी

II. द्वयोः प्रबन्धं लिखत । ಎರಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

2x8 =16

Write an essay on any two of the following.

अ) दिलीपस्य राज्यभारं विवृणुत ।

ದಿಲೀಪನ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

Describe the administration of Dileepa.

आ) महाकाव्यलक्षणानि विवृणुत ।

ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

Describe the charecteristics of Mahakavya

इ) दिलीपस्य वसिष्ठाश्रमगमनमधिकृत्य लिखत ।

ದಿಲೀಪನ ವಸಿಷ್ಠಾಶ್ರಮಗಮನವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the journey of Dilipa to Vasishta's ashrama.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

3x3 =9

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate any three shlokas and explain.

१. क्व सूर्यप्रभवो वंशः क्व चाल्पविषया मतिः।

तितीर्शुर्दुस्तरं मोहादुडुपेनास्मि सागरम् ॥

२. व्यूढोरस्को वृषस्कन्धः सालप्रांशुमहाभुजः।

आत्मकर्मक्षमं देहं क्षात्रो धर्म इवाश्रितः ॥

३. यथाविधि हुताग्नीनां यथाकामार्चितार्थिनाम्।

यथापराधदण्डानां यथाकालप्रबोधिनाम् ॥

४. द्वेष्योऽपि सम्मतः शिष्टः तस्यार्तस्य यथौषधम्।

त्याज्यो दुष्टः प्रियोप्यासीदङ्गुलीवोरगक्षता ॥

५. सर्वातिरिक्तसारेण सर्वतेजोऽभिभाविना।

स्थितः सर्वोन्नतेनोर्वी क्रान्त्वा मेरुरिवात्मना ॥

IV. वाक्यद्वयं ससन्दर्भं विवृणुत ।

2x3 = 6

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಸಂದರ್ಭ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any two of the following sentences.

१. सहस्रगुणमुत्स्रष्टुमादत्ते हि रसं रविः ।

२. प्रांशुलभ्ये फले लोभादुद्बाहुरिव वामनः।

३. न व्यतीयुः प्रजास्तस्य नियन्तुर्नैमिवृत्तयः ।

४. तस्य धर्मरतेरासीत् वृद्धत्वं जरसा विना ।

V. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

अ) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।

5x1 =5

१. रामस्य २. हरौ ३. भगवता ४. भक्ताः
५. ययोः ६. अधिकारिणः ७. नैधाघे ८. सरसि

आ) चतुर्णां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।

4x1 =4

१. पठन्तु २. लभेय ३. निनाद ४. भविष्यसि
५. अभूत् ६. अगच्छन् ७. करोमि ८. सीदन्ति

VI. परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत ।

2x5=10

गोदावार्याः तीरे एकः विशालः शाल्मलीतरुः आसीत्। तत्र नानादिग्देशादागत्य पक्षिणः रात्रौ निवसन्ति स्म। एकदा एकः कपोतानां यूथम् आकाशे विसर्पन् भूमौ तण्डुलानां कणान् अपश्यत्। कपोतानां राजा चित्रग्रीवः 'कथम् अस्मिन् निर्जने वने तण्डुलकणानां सम्भवः। भद्रमिदं न पश्यामि। सम्यक् निरूप्य अवतरत। ' इति कपोतान् अवदत्। परन्तु जिहवालोलुपाः अन्ये कपोताः अवधीर्य चित्रग्रीववचनम् अवतार्य पाशे बद्धाः अभवन्। अत एव उच्यते – सहसा विदधीत न क्रियाम् इति।

अधोलिखितप्रश्नानाम् उत्तरं संस्कृतभाषया लिखत ।

- १ चित्रग्रीवः किमवदत् ?
 - २ पक्षिणः कुत्र निवसन्ति ?
 - ३ शाल्मलीतरुः कुत्र आसीत् ?
 - ४ अस्याः नीतिः का ?
 - ५ कपोताः कुत्र बद्धाः अभवन् ?
-